AIDA LA OPERA DIN LOS ANGELES

(Costin Popa – 28 aprilie 2005)

Pe scena de la Dorothy Chandler Pavilion, **Aida** de Verdi se reprezintă într-o producție semnată de cunoscutul Pier-Luigi Pizzi (autor în egală măsură a decorurilor și costumelor) și regizată de Vera Lucia Calabria. Am plăcut până la un punct această mizanscenă. Stilizate, decorurile simbolizează schematizat atmosfera Egiptului antic: coloane imense, un cap uriaș al zeului Ftha – cel ce supraveghează totul, o „felie” de piramidă, o siluetă de barcă pe un Nil străjuit de luna suspendată pe un fundal bleu de cer tropical Nimic mai simplu, mai plastic pentru o sugestie esențializată a locului acțiunii.

Costumele sunt viu și abundent colorate. Numai că... tabloul triumfal, altminteri de o descriere verdiană clară, fără echivoc, primește în viziunea lui Pizzi o alunecare ce surprinde. Iată, după sosirea faraonului și a suitei sale, după defilarea războinicilor, piața se golește. Baletul are ca spectator numai... publicul din sală iar Radames sosește întâmpinat numai de câțiva poporeni ajunși în grabă la ceremonial și de sclava Aida. Apoi, la reapariția Regelui și a lui Amneris (de data aceasta pedeștri, ei, urmași de zei care inițial sosiseră pe monumentale care!), parcă totul reintră în normal. Această scenă a triumfului, **Gran finale secondo** (notația expresă a lui Verdi în partitură), pierde din măreție, din substanță.

Foarte buni interpreții! Radamès a fost italianul Franco Farina, tenor **spinto** cu deosebit approach pentru frazele verdiene, care – chiar dacă țesătura înaltă din finalul actului al III-lea îl suprasolicită – termină spectacolul în parametri optimi. Și americanca Michèle Crider (Aida) posedă datele vocalității rolului chiar dacă un lejer vibrato se face resimțit, pe alocuri, în marea arie a Nilului. Soprana cântă cu aplomb, cu accente remarcabile în pasajele de forță dar sonoritățile acute în **pianissimo** (emblema verdiană alocată celui mai înalt glas feminin) sunt mai mult concrete decât suspendate, aerisite. Frumoasa mezzosoprană rusă Irina Mishura a fost o Amneris care a alternat insinuarea cu forța, implorația cu furia, totul bine reliefat de vocea-i plină de strălucire. Un timbru rotund, omogen, generos, cu umbre tenorale a etalat georgianul Lado Ataneli, bariton care a preferat un contur profund uman rolului Amonasro. În hainele altor personaje au evoluat Arutjun Kochinian (Ramfis), Reinhard Hagen (Regele), Johee Chor (Marea Preoteasă) și Peter Nathan Foltz. N-am fost adeptul interpretării oferite de acesta din urmă episodicului rol al Mesagerului, scurtul său raport de războinic întors de pe câmpul de luptă fiind de-a dreptul... plângăcios, fără deciziune sau revoltă.

Probabil că totul a provenit din vârful baghetei dirijorului Dan Ettinger care, după o admirată lectură dată Preludiului operei (expresivitate și narațiune poetică) s-a cantonat într-o moliciune de concepție, evitând fermitatea în atacuri și preferând tempii pe alocuri mai lenți. A rămas pe umerii cântăreților misiunea de a reda în întregime spiritul verdian, lucru de altfel reușit.